

DEBRECZENI ÚJSÁG

HAJDUFÖLD

FIÓFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTRŐZNAP 10, VASÁRNAP 20 F

FELELOS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Változások a magyar diplo- máciai karban

Budapest, december 21.
A Budapesti Közlöny holnapi szá-
mában a következő kormányzói kéz-
iratok jelennek meg:

A Kormányzó a külügyminiszter
előterjesztésére báró Rubido Zichy
Iván, rendkívüli követ, meghatalmazott
minisztert a londoni m. kir. mag-
yar követség vezetésére és a brit bi-
rodalomra kiterjedő követi megbí-
zatása alól gróf Ambrózy Lajos
rendkívüli követ, meghatalmazott
minisztert, a bécsi m. kir. magyar
követség vezetésére és az osztrák köz-
társaságra, valamint Svájcra kiterje-
dő követi és Nelly Jenő követéségi
tanácsos, miniszter rezidens a Bue-
nos-airesi követség vezetésére és Ar-
gentinára, Uruguayra és Chilére ki-
terjedő miniszteri rezidens megbí-
zatása alól felmentette.

Nelly Jenőnek, a rendkívüli kö-
veti és meghatalmazott miniszteri
cimet és illeget adományozta és őt
a bécsi m. kir. követség vezetésével
és az osztrák köz-társaságban és
Svájcban való képviseléssel követi
minőségben megízta.

Hajnali öt óráig tarthat a jövőben üléseket a képviselőház

Budapest, december 21.

A képviselőház szerdai ülésén
Östör József indítványa került tárgya-
lásra. Östör indítványa arról szolt,
hogy ha áttérnek a délutáni ülése-
zésre, a meghosszabbított ülések csak
reggel öt óráig tarthassanak. Petro-
vác Gyula helytelenítette a délutáni
ülések bevezetését, mert szerinte
az éjszakai üléseken nagyon ideges
lesz a hangulat. A kimerült elrűtség
és az ideges baloldali közötti szven-
délyes viták lesznek. Költségesebb is
lesz az éjszakai ülésezés mert világítá-
si és fűtési költségek merülnek fel.

Madaj Gyula híve a délutáni ülé-
sezéseknek, mert ezek meggyőződése
szerint fokozni fogják a Ház munká-
képességét. Propper Sándor a javaslat
ellen beszélt. Az elnök ezután szava-
zásra tette fel a kérdést s a Ház
megszavazta Östör indítványát, amely-
nek értelmében már a legközelebbi
ülésszakon délutáni ülésekben fog
tárgyalni a képviselőház.

Néhány mentelmi ügy lefárgvalása
után Miskócs városának a tífus vá-
lasztóig bevezetését sürgető feliratát
tárgyalák. Echardt Tibor nagy be-
szódban határozott terminust kért a
kormánytól a titkos választás beveze-
tése ügyében.

Rövid napirendi vita után két in-
terpelláció hangzott el s ezzel az ülés
félhárom órakor véget ért.

Az amerikai képviselőház megszavazta a sörgyártás engedélyezését

London, december 21.
A washingtoni képviselőház 230
szavazattal 165 ellenében elfogadta
Collier képviselő törvényjavaslatát,
amely a 3.2 százalékos szeszirtalmu
sör gyártásának megengedését indít-

ványozza. Azt hiszik, hogy ha a sze-
nátus is elfogadja a törvényjavasla-
tot, Hoover elnök élni fog vétőjoga-
val és ebben az esetben a javaslat
csak akkor válhat törvényvé, ha a

kongresszusban kétharmad többséget
kap. Ennek azonban kevés a lehetősé-
ge s így az amerikaiak karácsonyra
még nem juthatnak hozzá az annyira
sóvárgott szabad sörigyasztáshoz.

Meginterpellálták az angol parlamentben a külügyminisztert a legutóbbi erdélyi magyar üldözések ügyében

London, december 21.
Az alsóházban Dawles képviselő
kérdte a külügyminisztert, hogy
van-e értesülése az erdélyi magyar
kisebbségek elleni legutóbbi zavargá-
sokról, midőn oláh tüntető diákok fel-
gyújtották a magyar konzulátust, fel-
vonták az épületre az oláh lobogót és
két napig terrorizálták a magyar lak-
osságot, és tud-e arról a petícióról,
amelyet ebben az ügyben a békeszer-
ződésék békés revizióáért kezdő ma-
gyarok december 8-án a Népszövet-
séghez küldöttek és milyen lépéseket
szándékszik ebben az ügyben tenni.

Eden külügyi államtitkár válaszá-
ban hangoztatta, hogy részletes jele-
ntést kapott a kérdéses december 1-i
kolozsvári incidensekről, az angolai
romániai követtől. — Arról nincs tu-
domásunk, hogy a lakosságot olvóm-
don terrorizálták volna, minthogy
az interpelláló képviselő állítja és az

által említett petíció felől sem tu-
dunk. Átalában az incidens diplomá-
ciai előírásrésztől távol volt Románia
és Magyarország között és a román
külügyminiszter sánálkozását fejezte
ki a történetek felett. Ugy tudom, hogy
most az ügy le van zárva. Uppen kö-
rülmenyek között nincs szükség az
angol kormány akciójára.

Az interpelláló képviselő: Azt akar-
ta ezzel az államtitkár ur állítani,
hogy küllüvi hivatalunknak nincs
tudomása arról a petícióról, amelyet
a Népszövetség december 8-án ka-
pott?

Eden: Nem tudunk erről, tehát azt
hiszem, hogy nem érkezett meg.

A Lordok Házában Morley kérdezte
a kormányt, hogy kapott-e a Népszö-
ve'ségtől valami jelentést, vagy peti-
ciót a legutóbbi erdélyi zavargások
ügyében, amelyek során tüntettek a

magyar kisebbségek ellen, és kapott-e
jelentést konzuli képviselőtől. A
hadügyminiszter válaszában azt mon-
dotta, hogy az angol kormány tudó-
mása szerint nem küldtek a Népszö-
ve'séghez ez ügyben semmiféle jelen-
tést vagy petíciót, de az angol képvisé-
selet közöttük a kolozsvári angol kon-
sul is leírást küldt erről a szeren-
csétlen incidensről. Bukarestből az
angol követ jelentette, hogy a román
kormány haladéktalanul kiadott köz-
leményében szigorúan elítéli a tüntet-
ők eljárását, mint a nemzetközi jog
megsértését és sajnálatát fejezte ki a
történetekről. Ugyanaznap este Titu-
lescu külügyminiszter mejelent a
bukaresti magyar követségnek, hogy
hivatalosan kifejezte sajnálatkását.
Titulescu gyors eljárásának híát
Magyarországon kedvezően fogadják
és az esetet most lezártnak tekin-
tik.

Az egyetemi ifjusági mozaikmak idején leleplezett titkos vivóterem vezetőit elitelték a rendőrségen

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Az egyetemi eseményekkel kapoco-
latban a Debreceni Újság—Hajdúföld
beszámolt arról, hogy a zsidó egye-
temi hallgatók részére engedély nél-
küli titkos vivótermet tartanak fenn,
ahol a kizárólag zsidó egyetemi hall-
gatókat paukolták. A debreceni rend-
őrség nyomozta ki, hogy valóban mű-
ködik Debrecenben egy DVAC-nak ne-
vezett titkos vivóklub amelynek csak
zsidók lehetnek a tagjai, ellenben a
club nem rendelkezik belügyminiszte-
rileg jóváhagyott alapszabállyal. A
DVAC helyisége a Fűvészkert utca-
ban, a régi Dávidház-féle házban
volt, ahol — mint a nyomozás meg-
állapította, — nemcsak a paukoláso-
kat végezték, hanem ping-pong verse-
nyeket, sőt táncestélyeket is tartottak.

Kiderült az is, hogy DVAC vezetői
Liebermann Endre és Kovács Endre
volnak, akik ellen kiházás miatt meg-
indult az eljárás és az ügyben tegnap
tartott tárgyalást dr. Maly Sándor
rendőrbíró, aki

Liebermann Endrét nyolcvan, Ko-
vács Endrét pedig száz pengő
pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolásában megálapi-
totta, hogy
belügyminiszteriig jóváhagyott

alapszabály nélkül egyetlen egy
egyesület vagy klub sem működhet,
s a DVAC ennek ellenére intenzív
működést fejtett ki.

Az ítélet ellen úgy Liebermann
mint Kovács felebbezéssel éltek

A balmazújvárosi gyilkos Szabó Sándor halálos ítéletét hétfőn ter- jesztették fel a kormányzói kabinet irodájhoz

Köztudomású hogy Szabó Sándort
a háromszoros balmazújvárosi gyil-
kost a Kuria is kötél általi halálbü-
ntetésre ítélte. A december hetedikén
tartott kuriai tárgyalás ítélete és a
jegyzőkönyv most elkészült és értesü-
lésünk szerint hétfőn terjesztették fel
az ügyet a kormányzói kabinetirodá-
hoz. A Kormányzó előreláthatólag
csak a karácsonyi ünnepek után fog
dönteni a kegyelem kérdésében s

ezután már rövid néhány nap alatt
el fog dőlni a gyilkos Szabó Sándor
sorsa, aki a debreceni törvényszék
fogházában rezignáltan várja, hogy
milyen befejezést fog nyerni ez a két
év g elhuzodott borzalmas gyilkossági
ügy. Jelenleg még azt sem tudja, hogy
a Kuria is halálra ítélte. Abban a
meggyőződésben van, hogy átváltoz-
tatták az ítéletet életfogytiglani fegy-
házza s így megmenekül a kötélről.

A lap ára 10 fillér

Ne határozzon

addig, hogy mit vásárol **karácsonyra,**
míg nem látta **karácsonyi vásárunkat**

hol árban és minőségben minden igényt kielégítünk.

Debreceni Vegkereskedelmi R.-T.

Telefon 11-75. Rózsa-u. 2. Telefon 16-03

Négy nap óta fekszik a Kollégiumban egy skarlátos beteg

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Négy nappal ezelőtt rosszul lett Sipka Sándor II. éves bölcsészettan-hallgató és kiment a klinikára, hogy magát megvizsgáltsa. Két klinikán is megvizsgálták s megállapították, hogy skarlátos. De férőhely hiányában nem vették fel, hanem hazaengedték. És Sipka Sándor vacogó fogakkal, a láztól piros arccal, kibotorkált a villamosmegállóhoz s feszült a zsufolt villamosra. A villamoson az utasok szánakozva nézték, nem is sejtve, hogy milyen veszedelmes betegséget vitt közéjük.

Hazaérve Sipka Sándor felment a kollégiumi szobájába, amelyben még ketten laknak s ágyba roskadt.

Társai rögtön telefonáltak a kollégiumi orvosnak, aki azonban amiatt, hogy az illető nem gimnázista, megtagadta a beteg meglátogatását. Erre dr. Berényi István tiszti orvost hívták el a beteghez, aki szintén megállapította, hogy skarlátos és azonnal intézkedett a beteg elkülönítéséről. — Azonban ekkor derült ki, hogy a Kollégiumban nincs betegszoba. Sipka Sándor lakótársait eltávolították a szobából s a beteg 39,5 fokos lázban egyedül fektet a szobában, senki sem mert bemenni hozzá. A Kollégiumban lakók közül többen nem mernek hazautazni, nehogy esetleg a betegséget széthurcolják.

Tegnap éjjel a beteg rosszul lett. A Kollégium lakói felhívták telefonon dr. Láng Sándor tiszti főorvost, aki reggel dr. Berényi Istvánnal együtt

meglátogatta a beteget, konstataulta mindazokat, amiket fentebb leírtunk, de személyes közbenjárása dacára Sipka még most is ott van a Kollégiumban, ahol 160 egyetemi hallgató lakik és teszi ki magát önkénytelenül is betegségnek.

A debreceni egyetemi klinikák vezetősége a múltban már a tifuszjárvány idején teljes bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy a közegészségügy érdekében minden lehető elkezdet és a betegek elhelyezését a nagy nehézségek ellenére is biztosította. Most, amikor ezt a sajnálatos esetet szövegtesszük, meg vagyunk győződve róla, hogy a klinikák igazgatója meg fogja találni a módját, hogy Sipka Sándor a klinikán kapja meg a szakszerű gyógykezelést.

Legszebb karácsonyi ajándék

Wernertől:

kalap

fehérenemű
nyakkendő
selyemsál
cipő

Dóczy Gedeon emlékezete

Születése 100 éves évfordulója alkalmából emlékeztek

Koncz Aurélné

Most, mikor ebben a kedves és meghitt társaságban, a Dóczy-intézet nagy családjában a Dóczy Gedeon jellegzetes alakját szeretném a mélyentisztelt közönség elé vetíteni, — s mikor felnézek azon a tártongó mélységen, mely mint két óriási hegyet elválasztó szakadék választja el a magyar multat a magyar jelentől, — s mikor itt állok a jelen peremén s átnézek abba a leűnt világba, mely e nagy szakadékon túl van, nemcsak az Adv. féle „mindent megszépítő messzeség” optikai csalódása láttatja velem szebbnek a multat, hanem annak a multnak a körülöttünk kavargó zavaros jelenetével való összehasonlítása is.

A mai bizonytalan, ingadozó, a nemzetköziség felé hajló s egyre durvuló izlés és laza erkölcs vésztelemségei közt jólesik a mult tiszteltetreméltó alakjaira pillantanunk. kik az erkölcsi felforgás komolyával, a tudatos célkitűzés erélyével és a tiszta magyar érzés őszinteségével töltötték be hivatásukat, s rangot, kitüntetést, jutalmat, ünnepeket nem kapva, de nem is várva, — lelkiük indításából munkálkodtak a magyar faj szellemi színvonalának emelésén.

Áldottak a költők, tudósok, művé-

szek, a pedagógusok, kik a magyar multat a béke kincseivel gazdagították, kik apostoli munkát végeztek, alkottak, vezettek, irányítottak s előbbre vitték sokat szenvedett, de a magyarság ősi erejében bizó fajtunkat.

Dóczy Gedeon is ilyen apostol volt. A nőnevelés apostola. — egy olyan ügyé, mely akkor még csak mint gyenge plánta igyekezett megkapaszkodni és erőre kanni a magyar parlagon. Hiszen a nők általános műveltsége — a középosztályról szólva — még a mult század első felében a könyv és szövegszék-nél és a hibás írás és olvasásnál alig emelkedett magasabbra s Berzsenyi méltán kérdi Dukai Takács Judithoz írott levelében: vajon helyes-e az, hogy a férfitörvény kiszalra és türe kárhoztatja a szeliden érző szőnnemet?

A lassan ébredő közműveltség, a jobb belátás és a kor lelkét megérettő Fáy Andrások, Széchenyik, Veress Pálnék, Teleki Blankák, Karacs Terézék eszmélkedésre indítják az államot, de főként az egyházakat s egymásután létesülnek a nőnevelőintézetek, — a vagyons katolikus egyházban több, nálunk, szegény protestánsoknál kevesebb, — de fontos, hogy a fejlődési folyamat megindul s egyre több híve van a nőnevelésnek.

Dóczy Gedeon is egyike a híveknél. 52 évet tölt a nőnevelés szolgálatában, de e szolgálat számára nem hivatal, hanem elhivatás, melyet korán felismer s ettől kezdve,

Karácsonyfát

legolcsóbban vásárolhat és a legnagyobb választékot találja Kossuth-utca 29. — Plac-utca 36. (Régi posta), Csapó-utca 29. helyeken, ahol már kis összegért szép válogatott lát vehet.
SZÜCS LAJOS hadirokkant karácsonyfa-árúsítása

Rejtélyes gyilkosság az ujfahértói országúton

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Rejtélyes gyilkosság ügyében vezetett be most a nyomozást a csendőrség. Kedden éjszaka Orosz Miklós geszterédi földműves hazafelé menet összetalálkozott Szabó Sándor ujfahértói gazdálkodóval, aki szekérral volt. Megkérte, hogy vegye fel, úgylis mind a ketten Geszterédre mennek. Szabó szívesen felvette a szekérré és együtt haladtak tovább. Már majdnem elérték a község határát, amikor Orosz Miklós leszállt a szekérről és lement az országútról. Pár perc múlva, amikor fel akart ülni a szekérré, azt már nem találta azon a helyen, ahol leszállt róla. Szabó Sándor keresésére indult és alig néhány méternyi távolságra megtalálta a szekéret, de

ugyanekkor a legnagyobb megdöbbenéssel vette észre, hogy Szabó Sándor a szekér egyik löcsén felakasztva függ. Próbálta élesztetni a szerencsétlen embert, de Szabóban már akkor nem volt élet. Azonnal besített a községbe, ahol a titokzatos esetről jelentést tett a csendőrségnek, majd a csendőrök a községi orvossal együtt kiszállottak a jelzett helyre és ekkor az orvos minden kétséget kizáró módon megállapította, hogy Szabó Sándor erőszakos halálal halt meg és zsinelgelés áldozata lett. Már maga az orvosi vélemény, de a csendőri nyomozás adatai is azt igazolják, hogy büncselekmény történt. A nyomozás a legnagyobb eréllyel megindult a rejtélyes gyilkosság ügyében.

Ferenczy Tibor budapesti rendőrfőkapitány a szepesi Kuszka Jenő képkiallításán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Többször beszámolt már a Debreceni Ujság arról a kivételesen nagy érdeklődésről, amely napról napra fokozódó mértékben nyilvánul meg szepesi Kuszka Jenő gyűjteményes képkiallítása iránt. Állandóan előkező műértő közönség látogatja a tárlatot és szinte egybehazogó megállapításá vált már a látogatók részéről, hogy Szepesi Kuszka piktorája szinte egyedül álló egyszerűséggel viszi vászonra a Felvidék vadregényes tájait. Eppen ez az egyszerűség adja meg képeinek kivételes értékét, de ezen felül az országos nevű festőművész még azzal is telítette tárlatának eredetiségét, hogy műveinek árát nemcsak a mai anyagi viszonyok nivóiára szálította le, hanem azon túlmenőleg, egyenesen karácsonyi ajándék árakat szabott meg. A kiallítást egyébként szerdán meglátogatta a Debrencben tartózkodó dr. Ferenczy Tibor budapesti rendőrfőkapitány is, aki őszinte elismeréssel nyilatkozott a tárlat szépségéről. Szerdán ismét meglátogatta a kiallítást báró Vay László főispán, aki ezúttal feleségével együtt hosszabb ideig tartózkodott az Angol Királynő fehértermében.

Aprított fa

már 2 P 40 fillérért kapható, házhoz szállítva 12 fillérral drágább, nagyobb vételnél árengedmény. ALPÖLDI FAÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT. — Cégtulajdonos:

Hász Henrik

Pesti-u. 2. sz., villamos megálló. Telefon 31-23.

2 évet leszámítva, életének minden ideje és minden gondolata a nőnevelésé.

Pedák élete más irányban indul. Az 1832-ben született és hazvornányos szegénységgel küzdő református papiiu korán árvaságra jutva hamar megismeri a nélkülözést és a lemondást. Édesanyja, az özvegy tiszteletesasszony nagy nehézségekkel taníttatja. Miskolcon végzi az elemi iskolát és a gimnázium 3 alsó osztályát. 1844-ben a sárospataki iskolába megy, — itt a gimnázium elvégzése után theológiát tanul 1846—54-ig. A következő évet Lőcsén tölti a német nyelv elsajátítása céljából, 1855—56-ban Patakon a gimnáziumot előkészítő osztály tanítója. Bizonyára nem véletlen, hogy a választás reá esett. A kitüntetést és bizalmat derékségével kiérdemelte. Hátrahagyott iratai közt megtalált egyetlen eredeti okmányra szerint 1856-ban „szigorú vizsga után a tanári és papi segédek karába” vőtetett fel.

Ugyilátszik, hogy 1856-ban jut el élete nagy választásához, mikor gróf Degenfeld Shomburg Imre házában lesz a Degenfeld grófnők nevelője kik közül az idősebb a későbbi Tisza Kálmáné. Két évet tölt itt s a finomlelkű grófnőkkel való állandó foglalkozás felébreszti a nőnevelés iránti hálamát, s mikor 1859-ben a Tiszáninneni Egyházközség az első magyar női pedagógusnak: Karacs Teréznek Kolozsvárra távozásá után a miskolci leánynevelőintézet „vezértanárává”

választja, akkor már bőszeges pedagógiai ismeretekkel és tervekkel foglalta el állását, melybe ünneplésen iktatják be. Az egykorú jegyzőkönyv szerint: „Miskolc város és az egyházközség együtt örvendez a kitünő és hivatott munkásnak”.

13 évig áll a miskolci leánynevelőintézet élén s annak első fejlődésévirágzása, s híre bizonyoságot tesz hivatottságáról. A nevelés munkájában, az idegen nyelvek: német és francia tanításában hű segítő társa neje, a magasműveltségű, berni származású Levier Emma, kinek nevét a miskolci leánynevelés történetében nem lehet elválasztani a Dóczy Gedeon nevetől. Mint Sycle szülötte, egyforma tökéletességgel beszélt a német és francia nyelvet s a magyar is tökéletesen elsajátította. Meghitt családi életükben őt szép gyermek fejlődésében győnyörködhettek, de a bánat is megismerték Andor nevű fiuk korai halálával.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1872-ben 6064. sz. rendeletével Dóczy Gedeon a sárospataki áll. tanítóképzőintézet igazgatójává nevezte ki és a nevelés és oktatás tan tanárává. Itt két évet tölt, közkedveltségnek is örvend, de szive, lelke, hajlama, multja visszavonza a ref. nőneveléshez és a debreceni ref. egyház meghívására elvállalja a leánynevelőintézet igazgatását.

Az 1874. febr. 24-iki presb. jegyzőkönyv tanúsága szerint a leánynevelőintézet ügyveinek vitelére ala-

A debreceni Munkásbank ügyében szerdán tartották meg a kényszer-egyezségi tárgyalást a Kamarában

Negyvenöt napi türelmi időt kért az Országos Hitelvédő Egyet - Vági István és Holló János nagy összegű kölcsönöket kaptak a kényszer-egyezségi kérést, amelyben 100 százalékos egyezséget ajánl fel az igazgatóság, oly módon, hogy a hitelezőket 16 hónap alatt elégítse ki.

A Debreceni Ujság tudósítójától.) A Debreceni Ujság részletes hírt adott már azokról az eseményekről és feltűnő visszasságokról, amelyek a szociáldemokrata-közben lévő debreceni Kereskedelmi és Gazdasági Munkásbanknál lejátszódtak, ahol tudva évszázadok óta

belételek pénzt nem fizették ki, azonban az igazgatóság tagjainak, Vági Istvánnak és Holló Jánosnak olyan hatalmas összegű kölcsönöket folyósítottak, amelyek a kényszer-egyezségi 25 százalékat meghaladták.

Ebben az ügyben — mint azt közöltük — a debreceni rendőrséghez jelentés érkezett, amely szerint a Munkásbanknak nem is lett volna joga betéteket elfogadni. Erre vonatkozólag a vizsgálat már nagy erővel folyik.

Ettől teljesen függetlenül, a szenzációs érdekességű ügy újabb fordulponthoz érkezett, amennyiben a Kereskedelmi és Gazdasági Munkásbank, mint szövetkezet október 28-án kényszer-egyezséget

kért. Az Országos Hitelvédő Egyet debreceni szerve ebben az ügyben szerdán este négy órai kezdettel az Ipar és Kereskedelmi Kamara helyiségében tartott tárgyalást, amely dr. Bekés Kálmán ügyvéd, az Országos Hitelvédő Egyet debreceni vezetőjének szakkereskedelmi vezetője alatt folyt le. A tárgyaláson megjelent az adósok képviselőjében Vági István a Munkásbank igazgatóságának elnöke, Molnár Sándor könyvszakértő, azonkívül számos hitelező, akik rendkívül elkeseredett hangulatban tárgyalták azt a gazdálkodást, amelyet a szociálista vezetők folytattak a Munkásbanknál.

A tárgyalás során dr. Bekés Kálmán ismertette a Munkásbank kény-

szeregségi kérést, amelyben 100 százalékos egyezséget ajánl fel az igazgatóság, oly módon, hogy a hitelezőket 16 hónap alatt elégítse ki.

Ismertették a kényszer-egyezségi kérést, amelyből kiténik, hogy egyes vezetők milyen felületesen, lelkiismeretlenül kezelték a munkások véres verjétekkel megszerzett pénzt. Kitént a

Jogerősen felmentette a törvényszék báró Vay László főispánt a szociáldemokraták által indított rágalmozási perben

Bebizonyosodott, hogy az inség segélyből részegre itta magát több józsai szociálista

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Emlékeztetés még az a rendkívül érdekességű tárgyalás, amelyre az adott alapot, hogy Nagy József, Illés András és Porczió Gábor józsai napszámok, valamint Holló János, a debreceni szociáldemokrata párt titkára feljelentették báró Vay László főispánt négy rendbeli rágalmozási íromén. A főispán ugyanis a június 28-án tartott városi törvényhatósági közgyűlésen egy szociáldemokrata részről elhangzott interpellációban adott válaszában azt a kijelentést tette, hogy a debreceni szociáldemokrata párt kétezer pengőt, amelyet az inségek megsegítésére kellett volna fordítani arra használ fel, hogy Józsa községből berendelt a párthíveit, akik mintegy hatvanan meg is érkeztek Debrecenbe, hogy itt tünessenek. A kétezer pengőt ezek között osztották szét s ennek az lett az eredménye, hogy például Illés András és néhány társa holtré szegen érkeztek haza Józsára.

Holló János viszont azért tett fel jelentést, mert a főispán szerint ő azt mondta a munkanélkülieknek, hogy most már ne menjenek az emberszármába, mert a munkásokban segélyt kapnak. Együttal a két ezer pengőre vonatkozó kijelentést is sértőnek találta magára nézve.

Az ügyet szeptember elején tár-

jelentésből, hogy Vági Istvánnak 4000 pengő kölcsöne volt a banknál s tartozása nagyrésztben ma is fent áll, Holló János pedig 1000 pengős kölcsönt kapott.

A tárgyaláson egyébként az a megállapodás jött létre, hogy az Országos Hitelvédő Egyet a törvényszéktől újabb 45 napi türelmi időt kér. Ez alatt egy bizottságot szervez, amely meg fogja vizsgálni az adósok bonitását s a hitelezők ezután döntenek majd az egyezségi ajánlat elfogadásáról.

Az izgalmas jelenetekben hővelkedő tárgyalás részleteire még vissza fogunk térni, hogy bemutassuk a szociálista vezérek igazi arcát.

szervezkedik. A további tanúk azt bizonyították, hogy a Debrecenből hazaérkező józsai napszámok egy része részegre itta magát a Debrecenben kapott segélyből.

véd bizonyításkiegészítési indítványát ban kijelentette, hogy csak az kapott segélyt, aki szociáldemokrata tag volt, vagy a pártba beiratkozott. Ismertették végül dr. Vársár István polgármesternek a főispánhoz írt levelét, amelyből kiténik, hogy a kérdéses kétezer pengő kizárólag csak debreceni munkanélküliek támogatására volt fordítandó.

Miután a bíróság Györki Imre ügyvéd bizonyításkiegészítési indítványát elutasította s elhangoztak a perbeszédek is, dr. Bónyi Bertalan járásbíró kihirdette az ítéletet, amely szerint a

bíróság báró Vay László főispánt az ellene emelt vádak alól büncselekmény hiányában felmentette.

Az ítélet indoklása szerint a tanúk nagyrésze igazolta a főispán kijelentésének valóságát és hangsúlyozta, hogy báró Vay László a főmagánvádlók által inkriminált kijelentéseket az előtte levő

okiratok alapján tette.

A törvényszék felmentő ítélete

Dr. Györki Imre a főmagánvádlót nevében felebbezést jelentett be a törvényszékhez s az ügyben a dr. Rézler Ervin elnökölte alatt működő büntetőtanács szerdán délelőtt tartotta meg a felebbezési tárgyalást.

Ez alkalommal ismertették a büntető ügy iratait, az első tárgyalás valamennyi adatait, jegyzőkönyveket és tanuvallomásokat, majd dr. Györki Imre ismét előterjesztette ellenbizonyítékait, azonban azok ismertetésére a törvényszék nem adott engedélyt. A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszédek elhangzása után déluténként órákor hirdette ki dr. Rézler Ervin tanácselnök az ítéletet, amely szerint

a törvényszék teljes egészében helybenhagyja a járásbíró felmentő ítéletét azaz a hozzávetéssel, hogy a közgyűlésen elnökölt főispán az interpellációra adott válaszában a térvilágosság há-

tárát nem lépte túl s mint közhivatalnok által a fentebiek szerint használt kijelentése nem képezhetnek büncselekményt. A törvényszék ítélete jogerős, amennyiben felebbezésnek helye nincs.

kitöltésénél a névű jelöltek mellett Dóczy Gedeonra is gondol, a miskolci leánynevelőintézet igazgatója volt igazgatójára, ki tanácslati ténnyekkel igazolta már a leánynevelésre való rátermettségét. A bizottság elnöke csak tartózkodással és csaknem minden reménység nélkül fordul hozzá és nagy öröme, mikor Dóczy a felhívásra olyan feleletet ad, mely szakértezettségét, lelkesültségét és készségét mutatja. Személyesen is megjelent Debrecenben, fellévése, megnyerő modora és programjával teljes mértékben megnyeri a bizalmat s a debreceni egyház örömmel és egyhangúlag választja a leánynevelőintézet igazgatójának.

1874. szeptemberében foglalja el állását. Igazgatása 34 esztendeje alatt megvalósítja terveit s a nőnevelést magas színvonalra emeli. A Gondviselés megadja neki, hogy meglessa magvetésének aratását. A nyolc osztályú leánynevelőintézetből, melynek 4 felső osztálya kb. a polgári iskolának felelt meg, elsőrendű felsőbb leányiskola lesz 1891-ben. Ennek nemcsak törzsébe oltva szervezi az egyház 1900-ban a tanítóképzőintézetet. Emellett megmarad a 4 osztályú elemi iskola, és külön kézimunka és kereskedelmi tanfolyamok is működnek az iskolával kapcsolatosan. Igazgatása utolsó éveiben merül fel a leánygimnázium szervezésének szüksége, de ennek a tervnek 1913-ban történt megvalósulását már nem éri meg.

(Folytatjuk)

Karácsonyra

Ön rádiót fog venni.

MERT ÉVEKRE SZERZ MINDENNAPI SZÓRAKOZÁST

Tudnia kell azonban, hogy melyet vásároljon. A teljesítmény, szelektivitás és hangtisztaság legfontosabb a rádiónál. A dinamikus hangszóróval egybeépített 3+1 lámpás 7037-es, vagy az 5+1 lámpás 7050-es Orion rádió mindenképpen meg fog felelni. Egyenáramra is kaphatók, bármely szaküzletben.

Orion-rádió

Pompásan sikerült jótékonycélu gyermek-előadás a piarista gimnáziumban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Lélekemelő meleg ünnepség színhelye volt tegnap délután a r. kath. reál-gimnázium díszterme. Az uri társadalom gyermekei ekkor tartották inségnben szenvedő testvérkéik javára azt az előadást, melyről korábbi számainkban már többször említést tettünk. A siker a Szociális Missziótársulat vezetőségének agilitását dicséri, mely fáradtságot nem ismerve, dr. Karl János gimn. igazgató támogatásával megrendezte ezt az előadást. Az érdem országnérsze e sorsorban Kazinczy Gáborné elnököt, Horváth Antalné ügyvezető elnököt, továbbá a rendezőség többi tagját, különösen pedig Czenky Istvánnét, Tirts Bélánét, Szabó Jenőné és Baumann Lujzát illeti.

A termet színültig megtöltötte az érdeklő közönség, amelynek sorában lábbak között ott voltak a következők: Bárány Vav Lászlóné, dr. Rásó Istvánné, dr. Vászary Istvánné, Wolff Jánosné, vitéz Nagy Pálné, Süss Béláné, Szent-Királyi Tivadarné, Kovács Kálmánné, Sorly Gusztávné, Svoss Miklósné, dr. Bacso Jenőné, dr. Keserü Lajosné, dr. Kovács Andorné, dr. Bodnár Jánosné, dr. Papp Károlyné, dr. Milleker Rezsőné, Riekl Antalné, dr. Tatay Zoltánné, Konez Lajosné, Kovalitzkyné, Demény Géza altábornagy, vitéz Bartha László tábornok és neje, vitéz Palló János tábornok és neje dr. Neuber Ede és neje, Vincze András tüzérezredes és neje, vitéz Zákányi Győző ezredes, dr. Zakariás József orvosezredes és neje, Szűcs ezredes és neje, vitéz Both Gyula ny. ezredes és neje, dr. Mező Sándor ügyvédségi elnök és neje, vitéz Szió János vkszt. alezredes és neje, Gály alezredes és neje, Bánvász Gyula tűz. őrnagy és neje, Hamann Miklós őrnagy és neje, Szikszay István huszárőrnagy és neje, Gáspár őrnagy és neje, Rónay őrnagy és neje, vitéz Boskó Mihály rendőr főfelügyelő, dr. Orosz Jenő bankigazgató és neje, Vidoni János és neje, Gimessy Ernő vkszt. ezredes, vitéz Léness Győző ny. ezredes, dr. Verzár Gyula és dr. Renedek László egyetemi tanárok, dr. Sinay Ernő egyetemi tanár, dr. Gerzely Jenő kormányfőtanácsos és sokan mások.

Az előadást a halgatóság meleg tapsokkal honorálta és felmerült a kívánság az előadás megismétlésére. Az ünnepély nagy erkölcsi és anyagi sikerrel járt. A tiszta bevétel teljes egészében a népjóléti hivatalhoz lett beszolgáltatva.

A megnyitó beszédet dr. Karl János, a r. kath. gimnázium kitűnő igazgatója mondotta a gyermek szerepéről és gondolatvilágáról. Megközpontilag volt rá arra, hogy csak azoknak a nemzeteknek lehet jövője, melyek a gyermeket szeretik és vele foglalkoznak. Ezután élőképek következtek, melyben a Hungáriát impozáns nyugalommal Neuber Eszter alakította. Mellette festői díszmagyarban Várady Szabó János foglalt helyet. Bemutatásra került a múlt, a jelen és a jövő. A prólógót mondták hr. Apor Antal (múlt), Szegedy László (jelen) és Ronesik Klára (jövő). A prólógók szavalói bátor fellépésükkel és kiváló előadói készséggel tűntek ki.

Az egyes jelenetek után jelmezes táncbemutatók következtek, melyben a következők szerepeltek: Báthory Szűcs Mária, Boskó Zsuzsanna, Ferenczy Cs. pi, Gály Zsuzsa, Gaál Mária, Geneszy Sári, Haty Kálmán, a bájos kis Hamann Cica, Hock Andrea, Hortobágyi Edith, Horváth Gabi, Jankovics Margit, Kardos László, Káldy Magda, Kovács Ibolya, Kapossy Káto, Kövesdy Baba, Kövesdy János, Losonczy Szabó Anna, Losonczy Sza-

bó Magda, Lów Pöszi, Lucs Edith, Lucs Ella, Molnár Kató, Orosz Sári, Piribauer Antal, Piribauer Ferenc, Pongrácz Károly, Rác Baba, Rónay Anikó, Sáfrány Baba, Taniti Gáspár, Taniti Gabi, Taniti Rózi, Thuróczy Böske, Sallay Edith, Sallay Zoltán, Vidoni Rituka, Walentini Klára.

A képekhez simuló sikerült prólóg Juhászné Jablonczay Piroska írói képességét dicséri. A táncokat Wattay Margit tanította be.

A műsor harmadik száma „Zug a fenyves” című irredenta színmű volt. Nagy sikert aratott ügyességével és játékkészségével Sajó Ernő, de elragadó kedvességgel játszották szerepeiket Kiss László, Zákány György, Oncsay Tibor, Berta István, Szegedy Kató, Orosz Sári, Gály Mária, Hamann Alizka, Both Mária és Lucs Edith. Rendkívül tetszett mindenkinek Bányász Hanni a Jézuska finom és bájos alakításával.

A sikerből nem utolsó sorban vették ki a részüket a r. kath. gimnázium derék cserkészei — és pedig mint rendező: Lászka, továbbá a díszletek ügyeskezü festői: Durkó, Sztojka és Kruppa, a harmónium kezelője:

Karácsonyra

üveget, porcellánt, díszárut

Kaszanyitzky Endre

üzletében vegyen.

Főüzlet: Piac-utca 57.

Fióközlet: Piac-utca 5.

Jót, olcsón ajánlunk.

Rab és a villany kezelője: Csender. Közreműködtek még Körmeny, Molnár Major Miklós, Kapros László és Jakab Gyula.

Megölte a kutfenekén felgyülemlt gáz a kutfuró tanuló

A kutfuró mesteri gondatlanságból okozott emberölés címén a bíróság elé állították, de bizonyítékok hiányában felmentették

Meg az év elején tragikus szerencsétlenség történt Hajduboszorményben, amely bűnügyi ultra terelődött s tegnap került a törvényszék dr. Jeney-tanácsa elé. A királyi ügyvédség Kiss Sándor kutfuró mestert tette felelősé a szerencsétlenségért s gondatlanságból okozott emberölés vátségével vádolta.

Kiss Sándor kutfuró mester volt megbízva azzal, hogy a bösörmény kutakat kezelje. Az év elején elromlott a bösörményi református egyház iskolatalkán levő kétszáznyolcvan méter mély kut, amelynek vízi meglehetősen nagymennyiségű gázt tartalmaz és amelynek aknája öt méter mély. Ertesítették a dolgról Kis Sándort, aki azonban el volt foglalva és azt mondotta két tanulójának, a tizenkilenc éves Borbély Bélának és Debrődi Jánosnak, hogy menjenek a kuthoz, de addig ne fogjanak a javításához, amíg ő is oda nem érkezik.

A két tanuló is ment s miután egy darabig vizsgálgatták a kutat Borbély Béla a gazdája talma elle nére is a kut csővére kapaszkodott és azon akart leereszkedni az aknába. Már körülbelül három méternyire kuszott le, amikor a kívül álló Debrődi János kétségbeesett sikoltást hallott a kut aknájából, ahonnan pár percen-

tal később elhaló hörgés hallatszott ki. Debrődi betekintett a mély kutba s azt látta, hogy a társa az akna alján hever mozdulatlanul. Rémületében elszaladt és elmondotta az esete a környéken levő embereknek, akik azonnal a tűzoltókért telefonáltak. Ezek hamarosan meg is érkeztek és k' akarták huzni a kuthól a széren csútlon Borbély Bélát, de amint le akartak menni az aknába, a tűzoltók is elkábultak, mert a víz gázairta me a cső mellett kiszivárgott s az akna mélyére ülepedve, annak levegője megmérgezte.

Nagynehezen mégis sikerült Borbély Bélát kihuzni és mesterséges légzést próbáltak alkalmazni, de má nem tudtak ráta segíteni. Másfél óra hosszáig volt Borbély az aknában az idő alatt a gáz megfojtotta. A tegnapi tárgyaláson Kiss Sándor azzal védekezett, hogy megtiltotta a tanulókat, hogy az ő megérkezéséig hozzá fogjanak bármilyen javításhoz. Ezt a állítását tanukkal is bizonyította. Minthogy a törvényszék nem találta kellő bizonyítékot a vádolt bűnössége mellett, Kiss Sándort felmentette az ellene emelt vád alól. A felmentő ítélet ellen dr. Eöry Kálmán királyi ügyész fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához.

Nagysikerű előadást rendeztek Hajduboszorményban a nyomorenyhító akció javára

Könyveket csalt még a legkeményebb szívű ember szemébe is az a kedves, drága estén a kísértő fenyves varázsos ereiének és a mai szomorú élet tragikus valóságának meggrázó erejű alakítása a szomszédos Hajduboszormény legjobb műkedvelő együttesének vasárnap esti előadása.

A hajduboszorményi Fiu és Leányegyesület közös erővel a nyomorenyhító akció támogatására rendezte vasárnap este nyolc órakor a városi háza előadótermében élményekben felejthetetlenül gazdag előadását.

Benke Tibor „Kisérő a fenyves” című egyfelvonásos irredenta drámáját —

Külföldi kocsz, Gabányi cégnél

kocsz-brikett, mindentéle elsőrendű hazai szenek és tűzifa legolcsóbb árban:

Debrecen legrégibb széntelepén kapható.

Cégtulajdonos: LÁNG MIKLÓS, CSAPÓ-U. 28. Telefon: 24—49.

Órát, ékszert, ezüstneműt vegyünk karácsonyra!

Pazar választék.
Feltűnő olcsó árak

Sándor ékszerésznél
Piac-u. 28. (Városi bérpalota)

egy amerikai magyar család életéből és egy karácsonyi tartalmu darabot írtak elő ezen az estén. A háromszáz lelket befogadó nagy terem zsufolásig megtelt, sok szép embernek haza kellett menni, mert nem jutott már hely. De meg is érdemelte ezt a nagy érdeklődést ez az est, mert olyan szokatlan könnyedséggel mozogtak a szereplők a színpadon, hogy az még a legnagyobb igényű embereket is meglepte.

A sok szereplő közül a várható leg-tökéletesebbet nyújtották Kálmán Juliska, Juhász Klára, Szikszay Zsuzsika, Bakó Gergely, Pálóssy Lajos, Ölveti László, Hadházy Lajos, Fehér Lajos, Tóth László és é. Kiss Imre. Szép példáját találhatjuk meg Hadházyon a fiú és leány ifjuság összetartásának, hogy miképpen lehet hasznára egyháznak és a köznek egyaránt a helyesen irányított és nevelt ifjuság.

Ezt az áldott, nevelő munkát végzik Hadházy Molnár Zoltán és felesége nagy buzgalommal és reményességgel. E mostani előadás nagy sikeréért Molnár Zoltánnét illeti meg minden dícséret, segítő társai voltak Madarász József s. elkész és Szabó József ref. tanító.

Lovaggá nevezte ki az olasz király Vidoni János

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Vidoni János nagyiparost, a debreceni Fascio vezetőjét, a Monti Kör és a Tiszántuli Husiparosok Szövetségének alelnökét III. Viktor Emánuel olasz király lovaggá (covoliere della corona d' Italia) nevezte ki. A ritka kiténtetés elismerése annak a lankadatlan munkának, amit Vidoni János nagyarányu közzgazdasági tevékenysége mellett a magyar-olasz kapcsolatok megszidárdítása érdekében folytat. Az olasz követ-ség telefonon, Pifnatelli herceg az olasz-magyar kereskedelmi kamara elnöke pedig táviratilag gratulált a méltán megérdemelt, szép kiténtéséhez.

A városi közgyűlés elfogadta az álláshalmazok megszüntetését szorgalmazó indítványt

Megalakították a bizottságokat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folytatódó ülését szerdán reggel 9 óra után nyitotta meg dr. Vásáry István polgármester, aki báró Vay László főispán másirányú elfoglaltsága miatt a közgyűlésen elnökölt. A bizottsági tagok — annak ellenére, hogy a szerdai ülés a bizottsági választásokkal kezdődött — eleinte igen gyér számban jelentek meg és csak tíz óra tájban telt meg a terem.

Tizenkét bizottság ujjaalakítása

A tárgysorozatot első pontján az egyes bizottságok ujjaalakítása volt. Dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes jelentette, hogy először a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyét kell betölteni, majd következnek az igazoló választmány, a számonkérőszék kijelölő bizottság, egészségügyi, gyám-pénztári vizsgáló, községi iskolaszéki, népi- és népi-iskolai, testnevelési, közművelődési és gazdasági bizottságok ujjaalakítása.

Dr. Vásáry István polgármester a szavazás tartamára felfüggesztette az ülést s a két szavazatszövedő bizottság elnökeivé dr. Adv Lajos kir. tankerületi főigazgatót és Jóna Istvánt, a Gazdasági Egyesület elnökét kérte fel.

A szavazás eredménye

A titkos szavazással megejtett választások eredményét a polgármester 10 óra után hirdette ki.

A közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyére Bakóczy Gábor, dr. Baltazár Dezső, dr. Kőlcsey Sándor, Pásztor Ferenc és Tóth Lajos építész választották meg.

Az új igazoló választmány tagjai dr. Debreczeny Barna, dr. Hólv Béla, dr. Kőlcsey Sándor, Márk Endre, dr. Ménes Lajos, dr. Nyíri Ernő, dr. Tervey Tamás és dr. Tóth Lajos.

A számonkérőszék tagjai lettek: dr. Debreczeny Barna és dr. szentpéteri Kun Béla.

A kijelölő bizottság rendes tagjai Jóna István, Kardoss Gyula, pótagul dr. Fényes Jenő választották meg.

Az egészségügyi bizottságba Balkányi Edét, dr. Benedek Lászlót, dr. Berencsy Zoltánt, dr. BudaLázy-

Bruckner Ernőt, dr. Brunner Lajost, dr. Bögel Józsefet, dr. Fráter Imrét, Gaszner Gézát, Grósz Nagy Ferencét, dr. Juhász Nagy Sándort, dr. H. Kiss Pált, Lukács Andort, Lux Arnoldot, dr. Nagy Jánost, dr. Nagy Jenőt, dr. Nyíri Ernőt, Sebestyén Lajost, Székely Adorjánt és Szöllös Ármint választották meg.

A gyám-pénztári vizsgálóbizottság új tagjai Gaszner Géza és dr. Tervey Tamás lettek.

A községi iskolaszékek tagjai: Adv Lajos, dr. Balkányi Ede, Bessenyei Gyula, Bodnár Géza, Harsányi Gusztáv, Imre János, dr. Medveczky Károly, Mester Lajos, Mogoróssy Győző, dr. sz. Kun Béla, Sztankay F. Béla és dr. Tervey Tamás.

Ménesrendező bizottságba új tagok: Jóna János választották be.

Népi- és népi-iskolai bizottság: Baia Mihály, dr. Balkányi Ede, Bodnár Géza, dr. Darkó Jenő, dr. Feiér Ferenc, dr. Fényes Jenő, Gábor Jenő, dr. Hólv Béla, dr. Juhász Nagy Sándor, Kerlész István, dr. sz. Kun Béla, dr. Pap Károly, dr. Radó Rezső, dr. Ruffy-Varga Kálmán, Sesztina Jenő, Steinfeld István, Sztankay F. Béla és Mellau Márton.

Testnevelési bizottság: Zöld József, Steinfeld István, dr. Mil'ker Rezső, Versényi Tibor, dr. Csürös Ferenc és dr. Radó Rezső.

A közművelődési bizottságban megüresedett egy helyre Mellau Márton ap. kormányzói helynök, Svetits-intézet igazgatója, a gazdasági bizottság két helyére pedig Debreczeni Jenőt és Busi Andrást választották meg.

Önálló indítványok

A házipénztár követeléseinek kamatkezelésére tárgyában Szabó Ferenc terjesztett elő önálló indítványt Zöld József főjegyző javasolta, hogy a közgyűlés térjen az indítvány felett napirendre, minthogy a törvényhatósági bizottság már adott kedvezményt de annak semmi eredménye sem volt. A törvényhatósági bizottság ilyen irányban határozott.

Hegymegi Kiss Pál és társai a házigatlanok tulterhelése, valamint házi- és közterhelő köztartozások elvételéről a közgyűlés felé nyújtottak be indítványt. Az indítványt Szabó Ferenc indokolta meg, rámutatván arra, hogy az állami egvényesadók felét a házigatlanok viseli. Kérte a várost, hogy irjon fel a pénzügyminiszterhez sürgős intézkedések végett, elsősorban azért, hogy legyen intézkedés a lakbérnemfizetésből eredő adóhátralekoltólésére. A közgyűlés elfogadta az indítványt tárgyalásra, majd Balog István, Szabó Ferenc, Zöld Aladár hozzászólásai után Mester Lajos hangsúlyozta, hogy az időközti kamat mérséklést nem veszik figyelembe és rendszerint olyan érték után vetik ki az adót, amely az ingatlanérték esőkenése folytán nincs is meg.

A törvényhatósági bizottság ezután egyhangúlag elfogadta az indítványt Zöld Aladár indítványára elfogadták.

Halat karácsonyra

a friss áruiról, előnyös áraitól
tisztá és előzékeny kiszolgálásáról ismert

Tiszántuli Halcsarnokban

vegyen, Élő, jegelt tiszai,
balatoni és tenyésztett halak
legnagyobb választékban,

Vigmozi bejárattal szemben. szabott olcsó áron.
Egész nap nyitva, József kir. herceg-utca 2. szám. Telefon: 11-84. sz.

a közgyűlés azt a tervet, hogy a 100 pengő aluli bérjövdelem, amennyiben az a háztulajdonos megélhetésére szolgál, ne legyen letiltható.

Nincs többé Bérczy-utca

Dr. Nagy István ügyvéd indítványozta, hogy a Poroszlai-utnak a Szmouyi-utig terjedő és négy ház helyből álló részét ne Bérczy-utcának, hanem Poroszlai-utnak nevezzék el. A tervet Borsoss József műszaki tanácsos ellenzte, a közgyűlés azonban Nagy István indítványát fogadta el.

Elfogadták Zöld Aladár álláshalmazok elleni indítványát

Zöld Aladár bizottsági tag önálló indítványában javasolta, hogy intézzenek feliratot a törvényhozáshoz, amelyben kérik, hogy az Államfőt és a minisztereket köveve senkinek se lehessen havi 1000 pengőt meghaladó összjövdelem, továbbá, hogy az országgyűlés tagjainak közpénztárából, vagy bármely, az államtól kedvezményt élvező vállalatok pénztárából huzott jövedelmének és a kényvelői fizetelidij együttes összegének havi 1000 pengőt meghaladó összege a tiszteletdíjából levonandó az állam-pénztár javára. Egy bizonyos meghatározott fizetési osztályon felüli közalkalmazottnak házastársa semmiféleközalkalmazást ne vállalhasson, ha pedig ilyenben van, azonnal végelbírásban yonandó, de részére átmeneti

leg, a jobb időkiig a lakbérnyuzditi kettős ellátás elkerülése végett nem folyósítható.

Dr. Vargha Elemér polgármester helyettes javasolta, hogy az e kérdésben még 1931 folyamán tett felterjesztést ismételjék meg. Zöld Aladár maga indítványának pontról pontre való elfogadását tartja szükségesnek, hogy ezáltal az országgyűlés képviselői elsőnek értesüljenek a nemzetéle tőbe vágó követeléseiről.

A közgyűlés nagy többsége úgy határozott, hogy Zöld Aladár indítványát fogadja el felterjesztésre.

A szociáldemokraták nevében Gombosi Zoltán adott be indítványt a mo-ratórium kiterjesztése tárgyában. A közgyűlés az indítványt nem fogadta el tárgyalásra.

Ezzel a másfél napig tartó közgyűlés tárgysorozata kimerült és Vásáry polgármester az ülést fél 1 órakor be-rekesztette.

Pizsama öltöny
6.90
Aszmannál.

Meghalt Kiss Béla az országosnevi debreceni cigányprímás

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen közönsége, de veleegyütt az egész magyar urfi társadalom nagy megdöbbenéssel és őszinte részvétellel értesült egyik legnépszerűbb cigányprímásunk: Kiss Béla haláláról. A kiváló muzsikus, aki Debrecen magyar zenéjében már a háború előtt is vezető szerepet vitt s aki Magyar Imre, Banda Marci és Rácz Károly mellett az ország első primásainak sorában emlegettek, december 21-én, életének 52-ik és boldog házasságának 34-ik évében meghalt. Az életének látszó cigányprímás kedden hajnalban rosszul lett és kiszállították a klinikára, ahol azonban állapota annyira súlyosbodott, hogy már a leggondosabb gyógykezeléssel sem lehetett megmenteni az életnek. — Halálát komplikált és elmérgesedett mandulagyulladás okozta.

Kiss Béla a magyar nóták játszási terén azt a csodálatosan nemes és

egyszerű stílust képviselte, amelynek az utóbbi időben már csak Banda Marci és az öreg Magyar Imre voltak legigazibb letéteményesei. Emellett tanult, művelt cigány volt, aki a legképzettebb zenészekkel is vetekedő zenekarát a klasszikus művek interpretálására is képessé tette. A régi békevilágban Magyar Imre és Kiss Béla voltak a legelőkelőbb mulatók primásai nemcsak Debrecenben de a fővárosban is. Zenekarával be-járták Hollandiát, Németországot és Angliát. Az utóbbi években pedig az Arany Boka éttermének volt mindenki által becsült és szeretett primása.

Közeli rokonságban állott a Banda Rácz és Boka családdal, négy fia közül kettő már Európa-szerte ismert cigányprímás. Mint értesülünk egyik fia tegnap indult el repülőgépen Hollandiából, hogy édesapja temetésén jelen lehessen Kiss Béla földi részzeit december 23-án, pénteken délután két órakor fogják temetni a Köztemető szertartásterméből a református egyház szertartása szerint.

A végtiltottságon résztvesznek az összes helybeli cigányzenekarok, de Budapestről is igen sok zenekar fog megjelenni. Az elhunyt özvegye, édesanyja, gyermekei és egész rokonságá iránt városszerte nagy részvét nyílt, vanul meg.

**Vendéget vár
uzsonnára!**

Ne törje fejét.

Elsőrangú, izletes
felvágottakat, szá-
lámít, sonkát, szá-
raz kolbászt, papri-
kás szalonnát és
minden hentes cse-
mege árut beszerezhet

Horváthnál

Kocsuth-utca 13. szám.
Telefon 26-78.

Nyershus: marha, borju,
sertés, naponta friss vágás

Legszimpatikusabb ajándék karácsonyra

**Gróf Dessewffy
TOKAJI BORAI**

Csak Piac u. 28. sz. alatt, Gambrinus átjáróban kapható.
Vigyázzon a címre. Telefon Aut. 28-96

Hírek

1932. december 22. (Csütörtök.)
Prot.: Zenó. — Kath.: Zenó.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjel szolgálatot.

„Mégváltó” Major Mihály, Flac-u. 18., „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., „Magyar korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10., „Arany János” Bozóky György, Csapó-u. 66., „Szt. Háromság” Bernáth Miklós, Homokkert.

IDŐJÓSLÁS

A debreceni egyetemi Földrajzi Intézete jelenti december 21-én:

Középeurópa időjárásában nincs semmi változás. Az Európa északi részén végigvonuló zavarterületet csak nagyon lassan szorítják ki az Alpok és a Kárpátok medencéit megülő hideg levegőtömegek. Angliában és Franciaországban ma reggel 8—9 fokos hőmérsékletet mértek, sőt még Moszkvában is 0 felett van a hőmérséklet. A Tiszántul északi részén a hőmérséklet süllyedt, szerda reggel Debrecenben —3 fok volt. Jelentéktelen ködszítalások fordultak elő országwide.

A hőmérséklet ma este —2 fok. Tenger színeire átszámított légnyomás pedig 775.5 mm.

Prognózis: Holnap még változásra nincs kilátás. Pár nap múlva azonban déli légáramlás mellett csapadéokra és hőemelkedésre lehet számítani.

Elnémult a hegedű

Kiss Béla meghalt. A magyar muzsika lelkét ma új bánat hangjai tépik. Szívfacsaró fájdalom ez: a magyar hallgatók siratása, mely végigzokog a huron... a régi nagy keserűség egy lélekbenmarkoló keserűség, a jétől Kiss Béla sorsáig örök lelket, de örök fájdalmakat is hirdet. Benne zokog egy lélekbenmarkoló keserűség, a magasírató magyar szívgyász. Épp úgy, mint nyolcvan év előtt, a marcanozló kín éjszakáján, amikor vén Boka huzta a nótákat, vagy tízenyolc éve, a kettős huszárok bucsuzásán, hol Kiss Béla muzsikálta a halálba induló katonáknak:

Vihar a levelet ide-oda fujja...
Szegény katonának forgandó a sorja.
Még ma piros élet, holnap fehér áom:
Ne sajnáld a csókotát
Gyönyörű virágom...

Kiss Béla hegedűjén ma elpattantak a hurok. Az öreg nóták, vagy amint ő nevezte: a „nagy nóták” nem szólanak meg többé és nem töltik be a csillagvilágos éjszakákat... úgy, ahogyan a régi szép békevilágban, amikor még a dzseszbendek zaja, a saxophon-recsegés meg a bendzsó-nyávogás nem zúgta túl a cigányhegedűk hangját s a néger taktusok zakatolása helyett egy örökkévaló ritmus: a dobogó magyar szív ütemezte az érzéket... Ó, gen, a nóta királya volt ő. Boka Károlyhoz, Banda Marcihoz, Magyar Imréhez hasonlós. Nem a reklámos „cigány király”, hanem a magyar szeretet hőse, az igazi primás a históriai magyar dal hegedűse, ki művészetéhez hűség maradt a sirig.

Husz év előtt, a debreceni és pesti mulatságokon nem volt kedveltebb primás. Amikor még az uri bálokon ősi ritmusok étek és a pesti nagykorú szentimentális szononjai még nem fertőzték a „lokálok” levegőjét, a Kiss Bélák hegedűje is nagyobb erővel szólott... Pár évvel ezelőtt csendesebb lett a nóta. Kiss Béla szíve is akkor betegedett meg. Panaszkodott, hogy lüktet az agya és szívfájdalmakat érez. Hontalanná lett itthon: a magyar muzsika országában. És hónapokon át nem kapott állást... Ezért némult el Kiss Béla hegedűje. Ezért

Karácsony előtti Vig-esték a Vigszinházban 2 sláger vigjáték egy előadásban Futok a nők elől   Arizonai hegyező

pattantak el a hurok. Nem bírta el a szíve. Nem bírta tovább az idegei.

Tegnap hajnalban rosszul érezte magát. Tokba tette a hegedűjét... Ma reggel őt tették koporsóba... Kiss Béla meghalt. Legyen emléke áldott és hirdesse azt az igazságot, mely annyi sok nótán és visszaadód melegségen át Kiss Béla jogát, a magyar muzsika feltámasztását követeli. (In.)

— A Schaeffer-alapítvány karácsonyfa-ünnepélye. A Schaeffer Ferdinánd és neje, Legányi Julia debreceni árvatartó alapítvány intézősége ma, csütörtökön délután négy órakor karácsonyfa-ünnepélyt rendez az alapítvány Széchenyi utca 1. szám alatt levő hivatalos helyiségében amikor is az alapítványhoz tartozó szegény sorsú gyermekeket név- és egyéb jutalomban fogják részesíteni. A karácsonyfa-ünnepélyről holnapi számunkban közlünk részletes tudósítást.

— Dr. Kesztyűs Lajos pedagógiai akadémiai tanár előadása a Péterfia-utcai egyházközségben. Ma délután az egyház tanácstermében a Péterfia-utcai egyházközség összejövetelét tartó 6 órai kezdettel. Előadást tart dr. Kesztyűs Lajos gazdálkodási akadémiai tanár, egyházközségi tanácsos. Az előadásán kívül szavalt és énekszámok teszik változatossá az összejövetelt. Erre az összejövetelre mindenki szeretettel hív és vár a Vezetőség.

— Frojtharcosok karácsonyfa-ünnepélye a gyermekek számára. A Frojtharcosok debreceni csoportjának Otthonában az elmúlt vasárnap megrendezett műsoros előadás sikerén közreműködtek: Józsa József, Kiss Káti, Kovács Gyula szavalatokkal, Szabó Károly jh. énekszámokkal, Mohácsi József vigjelenetekkel, majd Bányai Bözsiével páros jelenettel. Tárnok Mancsi zongorán előadott magyar dalokkal. Különösen kiténik: Tárnok Mancsi nagyszerű zongora játékával és Kovács Gyula hatásonan előadott Élet vagy halál című komoly szavalatával, mindketten diletáns előadók messze túlhaladó képességekről tettek bizonyosságot. Pénteken este (december 23-án) este 6 órakor a Frojtharcos Otthonban, a frojtharcos bajtársak gyermekei számára karácsonyfa-ünnepélyt rendeznek.

— A Népjelölti Hivatal értesítési. A Népjelölti Hivatal a társadalmi insectsakció részére eddig felajánlott természetbeni adományokért a legközelebbi napokban a következők szerint fog értekezni: december 22-én az Arany János, 23-án a Miklós utca, 24-én a Ferenc József utca, A városi II. számú népkonvulzió a Kis-hegyesi uti szegényházban megnyitott. Az azon tájon lakó jegytulajdonosok ebédüket mostantól kezdve ott is megkaphatják.

x Gobolinék festve, előhuzva féláron. 120+80 szőnver hozzávalóval 20.— pengő Szilágyinál, Széchenyi 1.

Felhívás. hirdető közönségünkhöz!

Az ünnep estjére való tekintettel apróhirdetéseket az ünnevi lapban levő közlésre, csak szombat déli veszünk át.

— A Kálvinisták Templomegyesülete az iskolágyermekéért. Esztendőnk szokása szerint a Templomegyesület az idén is, amikor pedig olyan nagy megpróbáltatást jelentett a szegélyezés, tegnap délelőtt fél 10 órakor a Kollégium disztermében 200 iskolágyermeket segélyezett részint cipővel, részint meleg alsóruhával. Ezenkívül szeretetsomagot osztottak ki a disztermében mind a 200 iskolágyermeknek. A karácsonyi ünnepélyen megjelent dr. Baltazar Dezső püspök, Kolozsvári Kiss László lelkész, Futó András püspöki titkár, Siposs Imre templomegyesületi titkár, a Templomegyesület buzgó bölgyvárda Balogh Istvánné vezetésével. Dr. Baltazar Dezső püspök szólt a gyermekekhez és a többi megjelentekhez. Karácsony küszöbéhez jutva ismét elöttünk e terembe, hogy reátok gondoljunk szegénységben levő gyermekek. Aranyunk, tömiénünk és mérhánk nincs, ha világ szerint mezzegényedünk is, de van hitünk és szeretetünk, amelyet hirdetünk és osztunk a ti számotokra is. Isten áldjon meg benneteket, kedves gyermekek, hogy mindazoktatoknak legyen boldog a karácsonyi ünnepe. Isten áldjon meg azokat is akik bármilyen mértékben is hozzájárultak a szeretet gyakorlásában. A püspök szavai mély hatást gyakoroltak a jelenlevőkre. Ezután egy iskolás leány

és fiú mondtak meghatott szívvel köszönetet a püspök atyai gondoskodásáért. A gyermekek hálaszavai után történt meg az adományok kiosztása: amikor vége lett, a gyermekek levonultak a Fűvészkert-utcai elemi iskolába négy tantermébe, ahol kiki tesszészerezint mennviségű meleg kakaót fogvasztott el, süteményekkel együtt. A Templomegyesület nagy áldozatkészsége ismét szép példáját mutatta a szeretet gyakorlásának, amikor a magyar gyermekek bus orzájára az élet vidámságát, ha csak rövid időre is, de odanántálta.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy balműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával érhető el.

— Karácsonyi táncestély a Koronában első napján az inaroskolon táncvizsgájával. Belépődíj vigalmi adóval egy pengő. Másodnapján össztánc, leckedij 50 fillér. Meghívó nincs.

x Boldog házasság Kostya jegygyűrűvel köthető.

x Képeskönyvek, meséskönyvek, regények, szentképek, imakönyvek, karácsonyi d'ezek, Karácsonyi zenealbumok Antalffy József könyv- és papirkereskedésben.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájdás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz naponként többször bevéve, határozott segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Dr. Ferenczy Tihor budapesti főkapitány Debrecenben. Dr. Ferenczy Tihor budapesti rendőrfőkapitány tegnapelőtt Debrecenbe érkezett rokonai meglátogatására. Itt tartózkodásának hivatalos jellege nincsen, a magánügyeinek elintézésével pár napig marad Debrecenben.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN

ÓZDI SZÉN FOGALOM

ÓZDI SZÉN JO. MEGEGY

ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyen ózdi szenet olcsón a Nepszövegségi Hiteleszövetkezetnél. Szent Anna-u. 10. T.: 31-32, és 32-31. Rendelhető a dohányüzletekben is.

x B. Vattay Margit táncintézetben karácsony első és másodnapján d e. 11—1.ig, — este 8—12-ig össztánc, Kossuth-u. 11.

x Kevés pénzért nagy értékű ajándéktárgyak: fényképezőgépek, fotófilmek, fényképfelvételek fényképnagyítások, fénykép albumok, sláger gramofon énekek, házi muzik kedvező részletre is Berzékinnél: Ferenc József-ut 38., az udvarban

— Maradardó érték: arany, ezüst ékszer legcsiszorlbb karácsonvi ajándék Kostya ékszerésznél, Széchenyi utca 1.

x Karácsonyi olcsóságok végett látogassa meg Biró Árpád divatüzletét Szent Anna 5.

x Szenzációs meglepetést tartogatnak számunk mindenki részére, aki 24 ig vásárlásaival felkeres Tessék kihaználni a kedvező alkalmat. Karácsonyi kezimunkaipar, Szentanna-u. 6. szám

x Motassa meg rossz fogat műfogát Váry fogásznál, Rothermore r. 3 szám.

x Ékszer, órát, jegygyűrűt olcsón csak Pintérnél vásárolhat a Tiszapalotában.

ANYAKÖNYVI HÍREK.

Házasságok: Nagy Mihály gazdálkodó—Ferge Erzsébet, Vékony Zoltán buskaműves s.—Bihari Erzsébet, Herczeg János mézárósegéd—Kesztyűs Júlia; Papp József fm.—Molnár Júlia; Tóth Sándor npsz.—Boldizsar Márta; Fekete László úrmésegéd—Pataki Froska; Bányai János szabósegéd—Pap Júlia; Karmazsin Béla lakatos s.—Danka Jolán; Kovács Mihály ref tanító—Murvai Mária; Kun Dezső hentes segéd—Szabó Mária; Bihari András npsz.—Vilmányi Júlia.

Születések: Kovács Sándor npsz. fiú Sándor, Kollár András fm., leány Margit, Kaposi Zsigmond fm., fiú Zsigmond, Gőnczi András lakatosm. fiú Sándor.

Halálozások: Gyöngyösi Sándor ref 79 éves, Havesi-u. 5., R. Kun Ferenc ref. 45 éves, Vaja; Galli József ref. 2 éves, Mikenércs; Végh László ref. 11 hónapos Bözörményi-ut 15; Kiss György ref. 3 éves, Nagyléta.

A Karácsony ünnepekre

diós és mákos beugli P. 2.80-ért } rendelhető.
vajás kalács 80 fillérért }

MARX Piac 44.
SÜTÖDE

Magyar karácsony 1932-ben

A városokban, falvakban és tanyák tájékán elcsöndesednek az utak, hazatér a család minden tagja és várják a szent estét. Kint szállingózik a hó, fehér lepellel takar be mindent bent a házban meggyújtják a karácsonyfa gyertyáit. Ezen az estén nyugalom és béke költözik a szívekbe, megenyhül a gond és örömteljes hangulattal állják körül az elmaradhatatlan karácsonyfát.

Kár, hogy ez az örömteljes hangulat legtöbb helyen évente csak egy estén van jelen, jöhet az év minden napján szükség lenne rá. Minden koru és foglalkozású embernek meg kell az élettől vinni, hogy célját, vágyait elérhesse, vagy legalább megközelítse. Elmult az az idő, mikor hosszú évekre lehetett sikeresnek ígérkező terveket építeni és jövőre alapozni. Ma gyorsabb az élet, rövidebb idő alatt változnak meg a dolgok és az emberek. Aki ezt nem ismeri fel, nem tud alkalmazkodni a változó viszonyokhoz, az menthetetlenül elvész. Nem elégedhetünk meg azzal, hogy mi hír van a szomszédnál, hanem figyelemmel kell kísérni a nagyvilág eseményeit is. Például az hogy eltörlik-e a szesztilalmat Amerikában, a magyar szőlőgazdákat éppen úgy érdekli, mint a szomszias amerikai polgárokat.

Azt mondták azelőtt, hogy egy ország kulturáját az elhasznált tinta mennyisége után meg lehet ítélni. Ma már a rádióhallgatók száma határozta ezt meg. Ha megnézzük a rádiók statisztikáját, szomorúan kell tapasztalunk, hogy a vidéki lakosság még mindig nem ismerte fel a rádió fontosságát és előnyeit. Pedig a rádió a mai nehéz időkben valóban áldást jelent az emberiség részére. Lakásunkban minden nap közli a legújabb híreket, állat- és terményárrakat, időjárásjelentést, hasznos gazdasági tanácsokkal lát el mindenkit és azonfelül színelőadásokkal, zenével az egész családnak kellemes szórakozást szerez.

Itt a Karácsony ünnepe. Aki még eddig nem vett, legyen a karácsony alkalmán arra, hogy rádiót vásároljon. Az Orion rádiógyár mindenkinél lehetővé teszi a rádió beszerzését. Bár, mely rádiókereskedő útján válasszon ki magának megfelelő Orion rádiót ezzel többet, mint karácsonyi ajándékot visz haza, mert éveken át mindennapos örömet szerez az egész családnak. Legyen karácsonyra minden kinek rádiója, akkor valóban ünnep lesz a magyar karácsony 1932-ben.

x Piccard professzor elérte a stratoszférát, de gobelinképekben és olcsó árban utólérhetetlen Kerékgyártó kézimunkáipar. Szent Anna-utca 6. Karácsonyig 50% árengedmény.

x Kalapok legolcsóbban beszerezhetők ma. Nagy Mihálynál, Piac 37 Kistemplom mellett.

x Nem szabad eltörölni a numerus clausus, mert a keresztény diákok kizsárolnának az egyetemről és akkor bezárhatná a diákhadserég egyetlen olcsó bevásárlási forrását, az 50 éves KULCSÁR-cég.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

SZÍNHÁZI MŰSOR:

December 22., csütörtök délután 3 órakor: **Jó házból való urileány.** (Zóna előadás.)

December 23., péntek este 8 órakor: **Ezerjő.**

December 24., szombat délután 4 órakor: **Az a huncut kéményseprő.** (Gyermekelőadás.)

December 24., szombat este **nincs** előadás.

A színházi iroda jelentése:

Ma, csütörtökön délután utoljára kerül színre, csak felnőtteknek a „Jó házból való urileány”, zónaelőadás keretében. A legdrágább földszinti jegy 80 fillér.

Ma este lesz az „Ezerjő” premijere a Csokonai színházban. A színpad maga 21 szenzációt hirdet, de ez még megközelítőleg sem az a szám, amely az „Ezerjő” csodáit felöleli. Valami hallatlanul érdekes, kedves, izgalmas és a végtelenségig mulatságos operett ez az „Ezerjő”, amely minden nézőből hallatlan jókedvet és kacagást vált ki. Lehetetlen felszámolni azt a sok nagyszerű számot, amelyet a közönség lát és élvez, mert az „Ezerjő”-t meg kell nézni nem is egyszer, hanem többször, hogy valakinek teljes egészében emlékébe vésődjék minden, ami e darabban történik.

Az „Ezerjő”-ban nincs színpad, nincs nézőtér, össze van kötve mind egy sejmeg hullámmal, amely hullám egyesíti a színezést a nézővel és a színpadot a nézőtérrel. El kell olvasni magát a színpadot és ez némi tájékoztatást nyújt arról, hogy mi is az az „Ezerjő”. Hogy milyen sláger az „Ezerjő”, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a színpadon feltüntetett egymásutáni 10 előadás, amely csak a szenzációsabb darabokból illetheti meg.

Végeredményben az „Ezerjő”-val kapcsolatban csak egy tényt szögezhetünk le. Biztosítás, vagy váltás meg mielőbb a jegyét az „Ezerjő” bármelyik előadására, ha nagyszerűen szórakozni, mulatni és nevelni akar.

Gyermekek! Karácsony délutánján (szombaton) minden gyermek a színházban legyen, mert Jatzkó Csi és Károlyi Vilivel a főszerepben „Az a huncut kéményseprő” kerül a ti kedvetekért előadásra. A színház a többi szerepeket Halasi Mariska, Fáskerthy Mária, Indra Margit és Apor Klára, a férfiak közül pedig Rajz Ferenc, Putnik Bálint, Zilshy Pál, Csók István és a legmulatságosabbat Kormos Ferencre osztotta ki. Ez a kiváló együttes fogja karácsony délutánján a gyermekeket szórakoztatni.

Hogy mindenki eljöhessen, dacára annak, hogy csak egy előadás lesz szombaton, de a délutáni ólósó hely-árok érvényesek.

A karácsonyi előadásokra már válthatók a jegyek. Karácsony első napján 3 órakor Kardoss Géza és Jatzkó Csi-vel a főszerepekben „Egy kis senki”, míg 6 és 9 órakor az „Ezerjő” kerül színre. Karácsony másodnapján, hétfőn 3 órakor Kardoss Géza és Jatzkó Csi-vel a főszerepekben „Emmy”, míg 6 és 9 órakor az „Ezerjő” kerül színre.

A 3 óras előadások délután hely-árral, a 6 és 9 óras előadások esti hely-árral tartatnak.

Kardoss igazgatónak egy fehér-barna foltos him vizslája elveszett. A nyakörvjében jelezve van, hogy Kardoss színgazgató tulajdona. Becsületos megtaláló hozza vissza színházhoz.

VIG-

SZÍNHÁZ:

félt 5, félt 7,

félt 9 órakor

FUTOK A NŐK ELŐL.
hangos vígjáték Dorothy Lee és Joe E. Brown.

AZ ARIZONAI HERCEGNŐ

Ben Lyon és Lila Lee

APOLLO

6 és 9-kor

JONNY ELLOPJA EUROPÁT

Harry Piel legújabb

hangos attrakciója.

Azonkívül: kíséreműsor

SPORT

Nagyszabású levente ökölvívó verseny Debrecenben

Enekes István világbajnok részvételével

December 25-én, karácsony első napján tartja a debreceni Levente Egyesületek Ökölvívó tanfolyama bemutató mérkőzést délután 6 órai kezdettel amelynek szenzációs eseménye Enekes István a boxolás világbajnokának a versenyen való szereplése. Ezt a bemutató mérkőzést kiegészíti a Budapesti Vasutas Sport Club és a Magyar Athletikai Club kihívásos mérkőzése, amelyen a legjobbjait állítják ringbe az egyesületek.

A boxsport — amely mind nagyobb léptekkel halad ma már — végecélja, a tömegsport felé — eddig Debrecenben ugyiszlán ismeretlen volt a társadalom nagyrésze előtt s a levente intézmény volt az, amely felkarolta és az ifjúság nevelésénél alkalmazva, kiváló eredményeket ért el. Az utolsó Olimpiáson pedig a magyar színek által elért eredmények, de különösen Enekes világbajnok dicsőséges szereplése óriási érdeklődést váltott ki azok között is, akik eddig a boxsportot közelebbről még nem ismerték.

Enekes, aki már Magyarország nagyobb városában tartott bemutató mérkőzést a diadal útján Debrecenbe is ellátogat és itteni szereplése alkalomával klubtársával — a vele csaknem egyenrangú Erőssel fog mérkőzni s ez lesz a verseny szenzációja — miután egyenlő erők küzdelmét fogjuk látni. — A világbajnoknak még egész tömeg meghívása van, de debreceni szereplésével befejezi a téli szezon.

A rendezőség — amelynek főcélja az ökölvívás propagálása — mindent elkövet abból a célból, hogy minél nagyobb tömegek számára tegye lehetővé a páratlan és a maga nemében egyedül álló esemény megtekintését, ennél fogva a belépő jegyek árát is igen mérsékeltten szabta meg.

A versenyzők párosítása az est folyamán volt Budapestén úgy, hogy azok nevei ma már ismeretesek lesznek Debrecenben, a leventék legjobbjainak kiválogatása szintén megtörtént.

A mérkőzések szenzációsaknak ígérkeznek és a város sporttársadalma egy remek sport eseményt kap ajándékkul a karácsonyi ünnepekre. Jegyek elővételben a Bika-szálló halljában kaphatók. A leventék kedvezményes áru jegyeket szintén a fenti helyen kapják.

Felhívás. Felhívom a Levente Egyesületek boxtanfolyama tagjait, hogy pénteken, december 23-án, este 7 órakor az Iparos tanonciskola tornatermében, a vasárnapi verseny részletes megbeszélése céljából, okvetlenül teljes számban jelenjenek meg. Kiss okt.

Könyvesház

A valóság és a mese, a friss józan-ság és az álmodozó fantázia, a hétköznapi élet és a vágyott kalandok keverednek össze abban az újszerű mese-könyvben, amely „Doktor Dolittle és az állatok” címmel most jelent meg a Káldor Könyvkiadóvállalat kiadásában. Hugh Lofting szakt a mesekönyvek unos-untigan ismert sablonjaival, nem melegíti föl az ízetlenül vezetett népmeséket, nem csámcsog a világirodalom meseköltőinek amugy is agyonragott ötletsontjain és nem eszményíti tündérmesévé az eredeti összefüggéseiből és rideg valóságaiból kifüggőtt történelmet. A jó öreg Dolittle doktor alakjában kedvesen új figurát állít meséinek középpontjába és a józanul bölcs s naivan derék doktor bácsi körülpergeti kalandos történeteit. Amint a gyermek gondolkodásában összeolvad a fantázia és a valóság, amint hol sudár hajóárbnak vaby büszke fenýőfának látja, hol meg igazi mivoltában használja a seprőnyelet, azoképen keverednek Hugh Lofting meséjében az álomlátás könynyed fordulatosságával a hétköznapi kézfelfogható nényei az elképzelt játékaival. A gyermekolvasó így kétszeresen örül: először az elképzelés csillogó sugártancainak, másodsor pedig annak, amikor a fénymagvakat aprólékos, de annál inkább nevelő munkával különválogatja a fantáziamagvak-tól. Reiter László rajzai ötletesen humorosak, Csánk Endre fordítása kedvesen üde. A Káldor Könyvkiadóvállalat díszes köntösbe öltöztette ezt az új-módi mesekönyvet, amely emberszeretetre és igazságosságra tanít. Ára 5 pengő.

Csigabusz. (Szánthó Dénes és Jaschik Almos mesekönyve.) A legelső, ami megkapó ennél a mesekönyvnel, hogy kiállítása valóban mesés. Gyönyörű, elbájolóbb mesekönyv talán még nem is jelent meg a magyar könyvpiacra. Ez a pazar kiállítás azonban csak hű kifejezője a hallhatatlanul mulatságos, ötletes és kedves tartalomnak, amely arról szól, hogy az erdő állatai miként rendezkednek be a modern életre: csigabusz járatokat rendezesítenek, trigris-iskolát létesítenek és a civilizáció mindenféle rekvizitumát meghonosítják a dzsungelben. — Szánthó Dénes üde, köznyelv nyelven írta meg az állatok társadalmának mulatságos átalakítását: Minden gyermek hangos kacagással fogja nyomon követni e bűbájos történetnek szórakoztató fordulatait. Miközben pedig a mese tovább bonyolódik, Jaschik Almos valósággal szenzációszám-banó színés rajzai mutatják be képekben az állathistóriák uiabb és újabb eseményeit. A rajzok önmagukban is oly szépek és mulatságosak, hogy még az olvasni nem tudó kisgyermeknek is végnélküli szórakozást nyújtanak. Hozzá kell még tenni: ez a művészi könyv felnőtteknek is mulatságos, szórakoztató olvasmány és látványosság. (Káldor könyvkiadóvállalat kiadása. Ára 6 P.)

Rádió

Budapesti rádió csütörtöki műsorja
9.15: Szimfonikus zene. — Közvet.
9.30: Hírek. — 11.10: Vizállás. — 12:
Déli harangszó, időjárás. — 12.05
Szmirnoff Szergej orosz balalajka zenekara. — Közben 12.25: Hírek. — 1:
Pontos idő, időjárás, vizállás. — 245:
Hírek, élelmiszer- és piaci árak. — 4:
Csermely Gyula „Karácsonyi mesék — 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. — 5:
Földmívelésügyi minisztérium előadása. — 5.30: Gutenberg szalon-és jazz-zenekara Dáni Dezső énekszámaival. — 7: Odry Árpád előadestje. — 7.25: Opera előadásának ismertetése. — 7.30: Opera: „Hoffmann meséi”. — Előadás után időjárás. —

KÖZGAZDASÁG

Terményidőzsde

A határidőpiacon 8-10 filléres áremorzsolódások keletkeztek ma. A határidőtengeri piacon is csak kisebb eltérések mutatkoztak lefelé a tegnapi jegyzésekkel szemben.
 Határidőüzlet: Buza: március 12,21-23, rozs: március 6,49-50, tengeri május 7,22-24.
 Rozs: pesti 5,50-5,60, egyéb rozs 5,55-5,65, tk. árpa 9,00-9,10, fev. tiszai tengeri 5,80-5,90, egyéb tengeri sárarpa 10,50-12,75, zab 8,50-8,80, 11,75-11,90.

Debreceni termény- és takarmány piaci árak:

Buza 12,00-11,00 900 bolettával, árpa 7,00-6,50 bolettával, árpa 7,00-6,50, zab 7,50-7,00, tengeri 5,50-5,40, tengeri csöves 4,80-4,50, tengeri szalma 5,60-5,00-4,00, széna 5,20-5,40, szalma 2,20-1,80, agy-szalma 2,50, Cukorrépa 1,40-1,20, takarmányárpa 1,00-90, tökmag 12,00-11,00, napraforgó 9,00-8,00.

Debrecen sz. kir. város
 elsőfoku közigazgatási hatósága.
 ad: 25151-1932. ált. szám.

HIRDETMÉNY

Ertesítem a város állattartó közönségét, hogy az 1932 évi december hó 26. napjára (karácsony másodnapjára) első heti sertés vásár a következő napon: 1932 évi december hó 27-én, kedden, a ló- és szarvasmarha vásárral egy napon tartatik.
 Debrecen, 1932 december h. 20.

H. Kiss József,
 tb. tanácsnok.

8883-1932. Vh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debrecenben Szoboszlói ut 4. számú házban végrehajtást szenvedettek lakásán 1932 évi december 23-án, délelőtt 12 órakor 1359 pengőre becsült korcsmai és vendéglői berendezés, italárak stb. álló ingóságokat. Debrecen, 1932 december 6. Rákóczy László kir. bir. végrehajtó.

Ajánlat

Ondolálás 40, manikűr 30, női hajvágás 30, Tománál, Miklós utca 53. 395

Eladó új bor, kitűnő minőségű 260 liter. Vár utca 8. 550

Üzletmegszünés folytán finom női, férfi- és gyermekcipőket, retikulákat, pénzlárcákat saját árban eladom. Rothermere u. 21. 1874

Fajborok Ezerjő, Rizling édes Iterenként is alacsony napi áron, termelő — Arany János 30. 532

Karácsonyra ünnepi kalács, vajás, mákos, diós, mezei, megrendelhető. Zsurkenyér luxus sütemények naponta frissen kaphatók. Megrendelést házhoz szállít Galamb süttőde lerakata, Püspökpalota. 1889

Jó bor egy liter negyven fillér, Galamb utca 4. Vásárpénztárral szemben. 530

Husfűstölést elfogad Bikfalvy Andrá, Péterfia utca 54. 471

Römmel-árta csomagja 250, Brinze-kártya csomagja 200, Szász trafik, Piac 64. 1451

Élőstridikulák bételest, keztyűk javítását, orvosi rendelésre haskátók, fűzők melltartók legolesőbb árban szerezhetők be. Fűzőüzem. Kossuth u. 59. 6039

Báránypécsü autó-, hajtó lovagló keztyűk legolesőbb árban szerezhetők be. — Keztyű- és fűzőüzem Kossuth u. 59. 168

Szegedi paprika különlegességek legolesőbb árban csak Lindenfeldnél, Dégenfeldtér 7., szerezhetők be. 1286

Tűkőgyártás, üvegesizolás, foncsírozások, üvegezők Szikóvitánál, Naevvrad u. 15. Telefon 23-56. 1319

Aprított fa már 2 P 40 fillért kapható, házhoz szállítva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél engedmény. Alföldi Faértékesítő vállalat, Ceg-tulajdonos Ihsz Henrik, Pestj u. 2, sz. villamos megálló. Telefon 31-23. 526

Amerikai hölgyfodrászat, Piac u. 5. szám, félelelet, legolesőbb árak: Vasondolálás 50 fillér, Vizondolálás 50 fillér, Manikűr 30 fillér, Hajvágás 40 fillér, Hajmosás 50 fillér. Speciális hennazás, szépségápolás legolesőbb árban. Diákoknak, egyetemistáknak árengedmény. Olcsó bérlet rendszer. — Tanuló leányok felvételtnek. 267

Olcsó tűzifa

Akácfa vágatlan 5 q vételnél 2,60 aprított 3 P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. — Ezenkívül tölgy és bükkfa, külföldi koksz hazai szenek, brkettek a legjobb minőségben és a lehető legolesőbb árakon. Prohászka és Társa, Bethlen 44. Telefon 11-61

Kereslet

Korcsolyát, jó karban, 34 számú cipőre megvételre keresek Kossuth u. 59., Fűzőüzem. 544

Folytonzó kálvliát, kicsit keresek megvételre Ispotály u. 13. 3084/4

Oktatás

Naményi gyorsíró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passage. Piac u. 26-b. 1384

Üzlet, műhely, raktár

Piac utcai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 224

Kossuth-utcai üzlethelyiség azonnal kiadó értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Kiadó egy üzlethelyiség, Bádogos u. 2, Alföldi palota. 4450

Üzlethelyiség kiadó azonnal, Szent-Anna 22. értekezni azonnal. 509

Birtok bérlet

Kertészek! Bérbeadó egy gőzfűtéses nagy üvegház, 2 hold veteményes, gyümölcsös, vízvezetékekkel ellátott konyhakert. — Cím: István malom portánál. 589

Hangszer

Jó hangú hegedű, képráma, képek és ablakok eladó. — Szentanna u. 22. 548

Rádió

Rádió bálózáti, 3 lámpás, — hangszóróval, nagyon szép kivitel, 60 pengőért eladó. Teleki 28., ajtó 2. 595

A karácsonyi ünnepeket zavartalan rádiózással csak úgy töltheti el, ha rádiója tökéletesen működik. — Rossz rádiója megjavításért forduljon bizalommal tanádj Kovács Sándor Rádiólaboratóriumához (Piac utca 42. Pannónia udvar.) Telepes rádióját olcsón és szakszertően hálózatra alakítjuk. 505

Eladó állatok

Fajgalamb, tulszapszodás és helyszülke miatt eladó. — Apaffi-utca 20. 1406-a

Liba nagy testű, hízni való vagy magnak vehető — Kossuth utca 54. 551

Eladók kövér 140 kilós fiatal sertések, egyenként fedezet mellett, havi részletre is. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utcán. 549

Eladó ház

Maróthy György u. 24. szám alatt, gazdának nagyon alkalmas nyaralókü ház eladó. Tulajdonosa Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent-Anna 10. 522

Eladó föld

9 hold prima fekete föld eladó, kövesut mentén. Könyök utca 8. 553

Parcellázott

házhelyek Homokertben és Simonyi uton Kardos János művelési eladók. Dr. Kovács és Papp ügyvédi irodában. Batthyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl ház helyiséggel 2 részben is. Ittő-ú. 33 sz. (Homokkert) földvel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispotály u. 13.

Eladó ingóság

Trófép, használt, de teljesen jó karban levő eladó. Megtekinthető a kiadóban. 222

Eladó

másológép, számozógép, 2 méter hosszú asztal, festett kredenc, gázosillár, tuggonytartók. Csapó utca 10. 33

Eladó

több Singer varrógép, alpacsa éteszköz 12 személyes, bőrvarró Singer gép szuszternek való. Egy új kis hordozható trófép. Két nagy használt perzsaszőnyeg, képek, vászon, kerékpár. Zalogházban, Hunyadi utca 14., bent az udvarban. 517

Különféle

Barna borkesztyű elevszett 20-án a Missziós kultur ünnepélyen. Megtaláló szíveskedjék kiadókba behozni. 532

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és kiadóállalat nyomdájában.

Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÓZÓ igazgató. FRISZ SANDOR, művezető.

K O K S Z

ismét korlátlanul kapható

a gázgyárban

dió bányakoksz per q . . . P 8.10

darabos bányakoksz per q . . . P 8.30

Hazafuvarozás mázsánként 30 fill.

forgalmi adóval együtt.

APRÓ HIRDETMÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés. Üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben a felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

Suche bekannthschaft eines angenehmen intelligenten Deutschen Fräulein — „Freundschaft“ an die hauptadministration. 1893

Állást kereső nők

Német nevelőnő, aki házi teendőket is vállal, szerény igényekkel január 1-re állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 484

Jobb nevelési

fiatal leány elsejére ajánlkozik idősebb házaspárhoz, magános ur asszonyhoz, esetleg egy vagy két gyermek mellett is. Vidékre, vagy tanúyára is elmegy. — hol családtagnak tekintenek. Cím a kiadóban. 486

Betöltendő állás férfiaknak

Egy feles keresz kerestetik Cím a kiadóban. 1564

Állást kereső férfiak

Egy jobb családból való fiu bármilyen üzethez kifutónak ajánlkozik. Címet kérek a kiadóba leadni. 502

Perfekt

konyvelo alkalmazást keres szerény fizetésért órákonyveléseket is vállal. „Mérlegképes“ jellegére kiadóhivatal utján. 1892

Butorozott szoba

Utcai butorozott szoba kiadó özvegy urasszonynál — Péterfia utca 24. 551

Kiadó

egy kis butorozott szoba, központi fűtéssel. — Svetits bérház, III. lépcső, III. em., 12. ajtó. 497

Balkonos,

elegánsan butorozott szoba kiadó. Püspökpalota, II. kapu, III. emelet. 12-a, balra. 6047

Kiadó lakás

Ötszobás első emeleti lakás, — központi fűtéssel a Bikabérházban azonnalra kiadó.

Kiadó

szép nagy utcai szoba, konyhas szenterin lakás, január 1-re. Csokonai u. 44. 506

Utcai

szoba, konyha, kamara, külön mosóházzal azonnal kiadó. Apaffy u. 20. 339

Három és négyszobás utcai lakás, központi fűtéssel a Bikabérházban májusra kiadó.

Modern

4 szobás, hálós lakás, teljes komforttal, II. emeleten azonnal kiadó. Értekezni — Debreceni Első Takarékpénztárnál.

Kiadó

azonnalra négyszobás, május 1-ére ötszobás első emeleti utcai lakás, teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 76